

Διεύθυνση: ΜΟΔΥ-ΕΛΚΕ ΑΠΘ
Πληροφορίες: Ηράκλεια Καραγιαννίου
Τηλ: +302310 994070
E-mail: ethics@rc.auth.gr

Θεσσαλονίκη, 28/04/2023
Αρ. Πρωτ.: 113767

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Η Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, στη συνεδρίαση με αριθμό 995/25.04.2023 αποφάσισε την κατάρτιση και δημοσίευση Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για τη συγκρότηση της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε) του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, έχοντας υπόψη τα άρθρα 277 έως 282 του Ν. 4957/2022 και καλεί τους ενδιαφερόμενους να καταθέσουν αιτήσεις υποψηφιότητας σύμφωνα με τα ακόλουθα:

1. Σύσταση και Σκοπός της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε) του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Η σύσταση της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε) του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 277 έως 282 του Ν. 4957/2022.

Σκοπός της Ε.Η.Δ.Ε. του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης είναι να παρέχει σε ηθικό και δεοντολογικό επίπεδο εγγύηση αξιοπιστίας των ερευνητικών έργων που διεξάγονται στο Πανεπιστήμιο. Η Ε.Η.Δ.Ε. ελέγχει αν ένα ερευνητικό έργο διενεργείται με σεβασμό στην αξία των ανθρώπινων όντων, στην αυτονομία των προσώπων που συμμετέχουν, στην ιδιωτική ζωή και τα προσωπικά τους δεδομένα, καθώς και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον. Η Ε.Η.Δ.Ε. ελέγχει, επίσης, την τήρηση των γενικά παραδεδωμένων αρχών της ακεραιότητας της έρευνας και των κριτηρίων της ορθής επιστημονικής πρακτικής.

2. Σύνθεση της Ε.Η.Δ.Ε

Η σύνθεση της Ε.Η.Δ.Ε. του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 1 του άρθρου 278 του Ν. 4957/2022.

Συγκεκριμένα, η Ε.Η.Δ.Ε. του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης θα αποτελείται από **(7) τακτικά μέλη με τους αναπληρωτές τους.**

Τα μέλη της Ε.Η.Δ.Ε. θα πρέπει να είναι επιστήμονες, με ειδικευση σε θέματα έρευνας, ηθικής/βιοηθικής και δεοντολογίας της έρευνας.

Πέντε (5) από τα μέλη θα πρέπει να ανήκουν στο προσωπικό του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Ένα (1) τουλάχιστον μέλος πρέπει να έχει ειδικευση στην ηθική/βιοηθική.

Δύο (2) τουλάχιστον από τα μέλη πρέπει να είναι πρόσωπα που δεν ανήκουν στο προσωπικό του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Τα γνωστικά αντικείμενα των μελών της Ε.Η.Δ.Ε. θα πρέπει να εξασφαλίζουν, κατά το μέτρο του δυνατού, την εκπροσώπηση των γνωστικών αντικειμένων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Τα προσόντα των μελών της Ε.Η.Δ.Ε. πρέπει να είναι ανάλογα με τα επιστημονικά πεδία των Σχολών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και συγκεκριμένα:

Θεολογική Σχολή

Φιλοσοφική Σχολή
Σχολή Θετικών Επιστημών
Νομική Σχολή
Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών
Σχολή Επιστημών Υγείας
Πολυτεχνική Σχολή
Σχολή Καλών Τεχνών
Παιδαγωγική Σχολή
Σχολή Επιστημών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού
Σχολή Γεωπονίας, Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος

3. Θητεία των μελών της Ε.Η.Δ.Ε

Η διάρκεια της θητείας των μελών των Ε.Η.Δ.Ε., σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 4 του άρθ. 278 του Ν.4957/2022, είναι τριετής και μπορεί να ανανεωθεί μια (1) μόνο φορά.

Αν κάποιο μέλος της Ε.Η.Δ.Ε. παραιτηθεί, ελλείψει ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο λήξει πρόωρα η θητεία του, αντικαθίσταται για το υπόλοιπο της θητείας του από το αναπληρωματικό του μέλος, σύμφωνα με τη σχετική διάταξη της παρ. 5 του άρθ. 278 του Ν.4957/2022.

4. Αρμοδιότητες Ε.Η.Δ.Ε.

Αρμοδιότητα της Ε.Η.Δ.Ε., όπως ορίζεται στο άρθρο 279 του Ν. 4957/2022, είναι να διαπιστώνει ότι συγκεκριμένο ερευνητικό έργο που πρόκειται να εκπονηθεί στο ΑΠΘ δεν αντιβαίνει στην κείμενη νομοθεσία και συνάδει με γενικά παραδεδεγμένους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας ως προς το περιεχόμενο και τον τρόπο διεξαγωγής της.

Η Ε.Η.Δ.Ε. αξιολογεί την ερευνητική πρόταση και:

α. την εγκρίνει ή
β. προβαίνει σε συστάσεις και σε εισηγήσεις για την αναθεώρησή της, εφόσον προκύπτουν ηθικά και δεοντολογικά κωλύματα.

Οι συστάσεις και εισηγήσεις πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένες. Η Ε.Η.Δ.Ε. μπορεί, όποτε κρίνει σκόπιμο, να ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινίσεις από τον επιστημονικό υπεύθυνο του ερευνητικού έργου, καθώς επίσης και να παρακολουθεί την εξέλιξη των ερευνητικών έργων που έχει εγκρίνει.

Τα χρηματοδοτούμενα ερευνητικά έργα που, κατά δήλωση του ΕΥ, περιλαμβάνουν έρευνα στον άνθρωπο, σε υλικό που προέρχεται από άνθρωπο (γενετικό υλικό, κύτταρα, ιστοί και προσωπικά δεδομένα), σε ζώα ή στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, υποβάλλονται υποχρεωτικά για έγκριση στην Ε.Η.Δ.Ε. και το έργο δεν μπορεί να αρχίσει να υλοποιείται στο Α.Π.Θ. αν δεν λάβει προηγουμένως τη σχετική έγκριση.

Εκτός από τα ερευνητικά έργα της προηγούμενης περίπτωσης, η Ε.Η.Δ.Ε. μπορεί να εξετάσει, ύστερα από αίτηση ενδιαφερόμενου προσώπου ή καταγγελία, και άλλο ερευνητικό έργο και να γνωματεύσει για θέματα ηθικής και δεοντολογίας που αφορούν άρθρο προς δημοσίευση σε επιστημονικό περιοδικό ή υπό εκπόνηση διπλωματική ή μεταπτυχιακή εργασία ή διδακτορική διατριβή.

Οι αποφάσεις της Ε.Η.Δ.Ε. είναι δεσμευτικές για το ΑΠΘ.

Αν η νομοθεσία προβλέπει έγκριση ή αδειοδότηση του έργου από άλλη αρμόδια δημόσια υπηρεσία, διοικητικό όργανο ή ανεξάρτητη διοικητική Αρχή, η σχετική απόφαση της Ε.Η.Δ.Ε. δεν υποκαθιστά την εν λόγω έγκριση ή αδειοδότηση. Η Ε.Η.Δ.Ε. αποφασίζει μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο

δεν μπορεί να υπερβαίνει της δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή της αίτησης και τη συγκέντρωση όλων των απαραίτητων συνοδευτικών εγγράφων. Αν, μέσα στη προθεσμία αυτή, η Ε.Η.Δ.Ε. δεν εκδώσει απόφαση, η αίτηση θεωρείται εγκεκριμένη.

Σε περίπτωση καταγγελίας, η Ε.Η.Δ.Ε. αποφασίζει το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή της καταγγελίας. Αν μέσα στην προθεσμία αυτή δεν εκδοθεί απόφαση, η καταγγελία θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.

Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να καταθέσει, ενώπιον της Ε.Η.Δ.Ε., μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την έκδοση της απόφασης, αίτηση θεραπείας κατά των συστάσεων της Επιτροπής υποβάλλοντας νέα στοιχεία. Για την εξέταση της αίτησης θεραπείας, η Ε.Η.Δ.Ε. ζητά τη γνώμη της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής και Τεχνηθικής, η οποία οφείλει να τη διατυπώσει μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες. Αν η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής δεν διατυπώσει γνώμη μέσα στην ανωτέρω προθεσμία, η Ε.Η.Δ.Ε. προχωρεί στην εξέταση της αίτησης θεραπείας χωρίς τη γνώμη της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής και Τεχνηθικής.

5. Λειτουργία της Ε.Η.Δ.Ε.

Η Ε.Η.Δ.Ε. συνεδριάζει τακτικά μία (1) φορά το μήνα και εκτάκτως όποτε ζητηθεί αυτό από τον Πρόεδρό της ή τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ερευνών του ΑΠΘ.

Ο Πρόεδρος της ΕΗΔΕ έχει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία της Επιτροπής και συγκαλεί και διευθύνει τις συνεδριάσεις της.

Η Ε.Η.Δ.Ε. βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη της, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου της, καθώς και ενός (1) από τα μέλη της που δεν ανήκουν στο ΑΠΘ, και αποφασίζει με πλειοψηφία των παρόντων μελών.

Οι συνεδριάσεις της Ε.Η.Δ.Ε. μπορεί να γίνονται και εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικά μέσα.

Τα μέλη της Ε.Η.Δ.Ε. δεν δικαιούνται αμοιβή ή άλλη αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στις Συνεδριάσεις της.

6. Ασυμβίβαστα και Σύγκρουση Συμφερόντων.

Τα Ασυμβίβαστα και Σύγκρουση Συμφερόντων ως προς τη σύνθεση και τη λειτουργία της Ε.Η.Δ.Ε. του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης προσδιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 282 του Ν. 4957/2022, ως ακολούθως:

Η ιδιότητα του μέλους της Ε.Η.Δ.Ε. του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης είναι ασυμβίβαστη με τις ιδιότητες:

α. του Πρύτανη, του Αντιπρύτανη και του Κοσμήτορα, καθώς και του μέλους της Επιτροπής Ερευνών ή Προέδρου Τμήματος του οικείου Α.Ε.Ι.,

β. του Προέδρου και μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου και του Επιστημονικού Συμβουλίου Ινστιτούτου (Ε.Σ.Ι.) του οικείου ερευνητικού και τεχνολογικού κέντρου ή Ινστιτούτου του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258).

Μέλος της Ε.Η.Δ.Ε. έχει κώλυμα συμμετοχής στη συνεδρίαση σε κάθε περίπτωση κατά την οποία μπορεί να προκύψει σύγκρουση συμφερόντων. Σύγκρουση συμφερόντων προκύπτει όταν μέλος της Ε.Η.Δ.Ε. έχει συμφέρον το οποίο μπορεί να επηρεάσει ή φαίνεται να επηρεάζει την αμερόληπτη και αντικειμενική εκτέλεση των καθηκόντων του. Ως τέτοιο νοείται οποιοδήποτε πιθανό πλεονέκτημα υπέρ του ίδιου ή του συζύγου του ή συμβιούντος ή συγγενούς πρώτου βαθμού. Σε περίπτωση δήλωσης τέτοιου κωλύματος αναφορικά με συγκεκριμένη υπό αξιολόγηση πρόταση, το μέλος που δηλώνει το κώλυμα αντικαθίσταται από τον αναπληρωτή του.

7. Δημοσιοποίηση Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος.

Η Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για τη συγκρότηση της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε) του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης θα αναρτηθεί στην Ιστοσελίδα του Ε.Λ.Κ.Ε. του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης www.rc.auth.gr, στην ιστοσελίδα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης www.auth.gr και στο Πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ»

8. Κατάθεση Αιτήσεων Υποψηφιότητας

Κατόπιν των παραπάνω αναφερομένων, καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν τις αιτήσεις υποψηφιότητας για την Ε.Η.Δ.Ε. του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τη **συνημμένη αίτηση συνοδευόμενη από βιογραφικό σημείωμα του υποψηφίου**, έως και την **18/05 και ώρα 14:30**.

Οι υποψήφιοι καλούνται να δηλώσουν το ενδιαφέρον τους αποστέλλοντας ηλεκτρονικό μήνυμα στη διεύθυνση ethics@rc.auth.gr. Το ηλεκτρονικό μήνυμα θα πρέπει να έχει θέμα **«Δήλωση Ενδιαφέροντος για την ΕΗΔΕ ΑΠΘ»** και να περιλαμβάνει ως συνημμένα αρχεία την αίτηση (επισυνάπτεται στο τέλος της πρόσκλησης) και το βιογραφικό σημείωμα του ενδιαφερόμενου.

9. Αξιολόγηση προτάσεων υποψηφιότητας - Συγκρότηση Ε.Η.Δ.Ε.

Η Επιτροπή Ερευνών του ΕΛΚΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης θα αξιολογήσει τις παραπάνω Αιτήσεις Υποψηφιότητας και θα αποφασίσει τη σύνθεση της Ε.Η.Δ.Ε. του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, σύμφωνα την παρ. 2 του άρθρου 278 του Ν. 4957/2022.

Η αξιολόγηση των προτάσεων υποψηφιότητας θα γίνει με γνώμονα τα ακόλουθα κριτήρια:

- κάλυψη ενός ή περισσότερων γνωστικών – επιστημονικών αντικειμένων, όπως αυτά εκτέθηκαν ανωτέρω,
- εξειδίκευση σε ζητήματα έρευνας, ηθική/βιοηθικής/δεοντολογίας, προστασία προσωπικών δεδομένων στην έρευνα, κ.λπ.,
- γνώσεις ή εξειδίκευση στο εθνικό και ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο σε ζητήματα που αφορούν την ηθική και τη δεοντολογία της έρευνας,
- συγγραφικό έργο σχετικό με ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας
- συμμετοχή σε άλλα συλλογικά όργανα με αντικείμενο τη λήψη αποφάσεων ή παροχή συμβουλευτικής γνώμης επί θεμάτων ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας
- η διαμόρφωση της τελικής σύνθεσης της Ε.Η.Δ.Ε. θα επιδιωχθεί να διασφαλίσει τη διεπιστημονική προσέγγιση και τη σφαιρική εξέταση των επιστημονικών, νομικών και ηθικών ζητημάτων που προκύπτουν στο πλαίσιο της έρευνας.

Η Ε.Η.Δ.Ε. του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης συγκροτείται με απόφαση του Πρύτανη του ΑΠΘ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 278 του Ν. 4957/2022. Στην απόφαση συγκρότησης της Ε.Η.Δ.Ε. ορίζονται ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος αυτής.

Συνημμένο:

1. *Αίτηση Υποψηφιότητας Ε.Η.Δ.Ε.*

Καθηγητής Ευστράτιος Στυλιανίδης
Αντιπρύτανης Έρευνας και Διά Βίου Εκπαίδευσης ΑΠΘ